OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

Demokratia- ja julkisoikeusosasto
Erityisasiantuntija Sami Demirbas

Täydentävä vastine

3.11.2025

Eduskunnan lakivaliokunnalle

# Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n poliittisen mainonnan avoimuutta ja kohdentamista koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi, HE 57/2025 vp

Oikeusministeriö täydentää aikaisemmin antamaansa vastinetta seuraavilla teknisillä muutosehdotuksilla:

**Esityksen 1. lakiehdotuksen 9 pykälään on jäänyt kirjoitusvirhe, joka voidaan korjata seuraavalla teknisellä lisäyksellä (merkitty keltaisella):**

**9 § Valvontapäätös**

Tarkastusvirasto voi tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan velvoittaa rahoittajaa ja poliittisen mainonnan palvelujen tarjoajaa, joka rikkoo poliittista mainontaa koskevaa asetusta, lopettamaan asetuksen rikkominen ja velvoittaa tämän korjaamaan virheensä tai laiminlyöntinsä kohtuullisessa määräajassa.

**Kysymys uhkasakon maksuun tuomitsemisen toimivallasta 1. lakiehdotuksen 12 §:n tarkoittamien uhkasakkojen osalta**

Tällä hetkellä kaikki valtiontalouden tarkastusviraston asettamat uhkasakot tuomitsee maksettaviksi uhkasakkolautakunta, joka esityksen 5. lakiehdotuksessa korvataan uudella seuraamuslautakunnalla. Nykyistä lähtökohtaa ei ole tarkoitus muuttaa tällä esityksellä, vaan jatkossakin seuraamuslautakunta tuomitsisi kaikki tarkastusviraston asettamat uhkasakot maksuun.

Nykyisellään uhkasakkolautakunnan toimivallasta tuomita uhkasakot maksuun on säädetty sekä valtontalouden tarkastusvirastosta annetun lain (676/2000) 15 §:n 1 momentissa että erityislainsäädännössä, kuten esimerkiksi vaalirahoituslain (273/2009) 10 §:ssä. Huomionarvoista on, että tällä hetkellä tarkastusvirastosta annetun lain 15 §:n 1 momentin säännöstä sovelletaan sekä kyseisen lain mukaisiin uhkasakkoihin että avoimuusrekisterilain (430/2023) 9 §:n mukaisiin uhkasakkoihin.

| Postiosoite<br>Postadress | Käyntiosoite<br>Besöksadress | Puhelin<br>Telefon | Faksi<br>Fax | S-posti, internet<br>E-post, internet |
|---|---|---|---|---|
| Oikeusministeriö<br>PL 25<br>FI-00023 Valtioneuvosto<br>Finland | Meritullinkatu 10<br>00170 Helsinki<br>Finland | 0295 16001<br>Internat.<br>+358 295 16001 | 09 160 67730<br>Internat.<br>+358 9 160 67730 | kirjaamo.om@gov.fi<br>www.oikeusministerio.fi<br>www.justitieministeriet.fi |

Esityksen 1. lakiehdotuksen 12 §:ssä tarkoitettujen uhkasakkojen maksuun tuomitsemisen osalta on tarkoitus noudattaa uutta 5. lakiehdotuksen 15 §:n 1 momentin säännöstä, jonka mukaan ”[u]hkasakon tuomitsee maksettavaksi 15 a §:ssä tarkoitettu seuraamuslautakunta”. Perusteluissa ei kuitenkaan ole tällä hetkellä erikseen ilmaistu asiaa, vaikka asia kyllä esityksestä ilmeneekin. Lisäksi 5. lakiehdotuksen 15 §:n 1 momentissa olevan maksuun tuomitsemisen toimivaltasäännöksen tulkintaa vaikeuttaa tällä hetkellä se, että se on sijoitettu samaan momenttiin, jossa säädetään myös eräistä tarkastusviraston uhkasakoista.

Oikeusministeriö ehdottaakin, että lakivaliokunta nostaa vielä erikseen esille 15 §:n 1 momentin perusteluissa sen, että 1. lakiehdotuksen 12 §:n tarkoittamien uhkasakkojen maksuun tuomitsemisen osalta noudatetaan 5. lakiehdotuksen 15 §:n 1 momenttia. Lisäksi valiokunta voisi ehdottaa tilanteen selkeyttämistä myös lain tasolla, jolloin 5. lakiehdotuksen 15 §:n 1 momentti voisi kuulua kokonaisuudessaan seuraavasti:

**15 § Uhkasakko**

> Tarkastusvirasto voi asettaa uhkasakon 4 §:ssä säädettyjen velvoitteiden tehosteeksi sekä kirjanpidon saattamiseksi tarkastettavaan kuntoon. Tämän tai muun lain nojalla asetetun ~~U~~uhkasakon tuomitsee maksettavaksi 15 a §:ssä tarkoitettu seuraamuslautakunta.

Laintasoista selkeyttämistä perustelisi etenkin se, että kyseistä momentin kohtaa ollaan joka tapauksessa muuttamassa, eikä yllä kuvattu muutos olisi muuta kuin tekninen tarkennus, jolla parannettaisiin jatkossa momentin luettavuutta uhkasakkojen maksuun tuomitsemisen osalta. Ratkaisua tukee myöskin se näkökohta, että jo alkujaan tarkastusvirastosta annetun lain 15 §:n 1 momentin sisältämän säännöksen on ollut tarkoitus koskea kaikkia tarkastusviraston asettamia uhkasakkoja, sillä tarkastusviraston uhkasakkotoimivallasta säädettiin tuolloin vain kyseisessä momentissa. Erityislainsäädännön, jossa on erikseen säädetty uhkasakon tuomitsemisesta, myötä sanamuodosta on tullut vaikeammin hahmotettava, mikä puoltaisi yllä ehdotettua 15 §:n 1 momentin muutosta ottaen huomioon etenkin sen, että osassa erityislainsäädäntöä nojataan uhkasakon maksuun tuomitsemisen osalta edelleen tarkastusvirastosta annettuun lakiin.

Oikeusministeriö on keskustellut asiasta tarkastusviraston kanssa, jolla ei ollut huomautettavaa esitettyihin tarkennusehdotuksiin.